1849. No. 98.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 7 December.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. - Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 12, die voor de 4e bl. tot 4 uur aangenomen worden.

De Gouverneur der Provincie Drenthe,

De voorbereidende werkzaamheden tot de ligting der Nationale Militie voor 1850 willende regelen, en daartoe gelet hebbende op de ten onderwerpe betrekkelijke resolutiën van den 15 November 1826 no. 12 en den 10 November 1827 no. 24, mitsgaders op de verdere, bij vroegere ligtingen gegevene, voorschriften;

Besluit:

Art. 1, enz. Art. 2. De respectieve Plaatselijke Besturen in dit Gewest uit te noodigen, om herhaaldelijk, bij publicatie, ter kennis van de belanghebbenden te brengen, dat de manschappen, die bij de Nationale Militie voor *zich zelve* dienen en in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlijden van eenen vader of stiefvader, of wel moeder of stiefmoeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen*, of eindelijk, *door overlijden van eenen broeder of broeders* regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen, vervat in art. 21 in verband met art. 91 en 94 der wet van den 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), verkregen hebben of mogten verkrijgen, en van de dienst verlangen te worden ontslagen, zich daartoe vóór den 15 Januarij 1850, bij request, met overlegging van de noodige bewijsstukken, aan het Bestuur hunner Gemeente behooren te adresseren, met kennisgeving, dat de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet voor den 15 Januarij 1850 bij de Plaatselijke Besturen ingekomen zijn, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde mogten worden bevonden, voor dat jaar niet kunnen worden toegestaan. Art. 3 en 4, enz.

En zal extract dezer, bevattende het 2de artikel, van nu tot en met de eerste helft van Januarij 1850, telken 14 dagen worden opgenomen in de *Drentsche Courant*.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
13 *Nov*. 1849. DE VOS VAN STEENWIJK.

De Arrondissements-Betaalmeester te Assen brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende den loop dezer maand ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald de TRACTEMENTEN over het 4e kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het Provinciaal Bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de Leeraren der Hervormde Eeredienst, de Pastoors der R.-Catholijke Eeredienst en de Onderwijzers der lagere scholen, terwijl de Tractementen der Ambtenaren buiten de Hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respectieve Heeren Ontvangers der Directe Belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen, den 3 *December* 1849. H. J. OOSTING.

Nederland.

Staten-Generaal.

5 *Dec*. — In de zitting der Tweede Kamer van maandag zijn ingekomen: 1°. drie wetsontwerpen tot regeling der belangen van de Nederlandsche scheepvaart; 2°. tot vaststelling der begrooting van het pensioenfonds over 1850. Verzonden aan de afdeelingen. — Tot rapporteurs over de wetsontwerpen tot verhooging der begrootingen van oorlog en van marine met een post voor buitengewone oorlogsmiddelen, zijn benoemd de Heeren *van Nispen van Sevenaar*, *van Heiden Reinestein*, *Wintgens* en *Storm van 's Gravesande*. — De beraadslaging wordt geopend over het wetsontwerp tot overgang in werkelijke schuld van uitgestelde schuld en kansbiljetten. De heer *Storm* heeft bedenkingen tegen de voordragt, en keurt de voorgestelde verlenging van den termijn af, als strijdig met de belangen der Schatkist; hij zal nadere inlichting afwachten. — De Minister heeft die bedenkingen weerlegd. Het ontwerp is aangenomen met 49 stemmen tegen 1.

In de afdeelingen is het op nieuw onveranderd ingediend wetsontwerp, houdende nadere bepalingen omtrent het opgeheven fonds voor proceskosten, in behandeling genomen, omdat eene eindregeling dezer aangelegenheid niet langer mogt worden uitgesteld; maar vooraf verklaarde men, dat hierdoor het vraagstuk omtrent de gevolgen van eene sluiting der zitting ten opzigte van onafgedane aangelegenheden, niet zou worden gepraejudicieerd.

Naar men verneemt, strekken de wetsontwerpen nopens de *scheepvaart*, eergister bij de Tweede Kamer aangeboden, tot afschaffing van vele voorregten bij de tegenwoordige wetgeving aan de nationale vlag toegekend.

In eene vorige vergadering heeft de Voorzitter ter kennis van de leden gebragt, dat de Commissie voor de verzoekschriften tot haren voorzitter heeft benoemd den heer *van Heiden Reinestein*.

— De *Amst. C.* meldt, dat de plannen van den Heer Ingenieur *van Diggelen*, om de Zuiderzee, Friesche Wadden en Lauwerzee in te polderen, op last van het hooge gouvernement zijn onderzocht, en dat de in deze door hetzelve ingestelde commissie van hoofd-ingenieurs en anderen erkende waterbouwkundigen zeer gunstig moet hebben geadviseerd.

— De zaakwaarnemer *Stumpff* te Oss is aangeklaagd wegens het, zonder daartoe vergunning te hebben erlangd, debiteren van loten in eene loterij van meubelen, van het Frankforter Fabrik-Verein. *(Ned.)*

— De Hoofd-Commissie tot oprigting van een standbeeld voor wijlen Z.M. Koning *Willem II* te 's Hage, heeft op hare uitnoodiging zeven projecten ontvangen, doch geen derzelve kunnen aannemen; twee daarvan echter zijn als zeer verdienstelijk beschouwd, zoodat de vervaardigers derzelve, daartoe genegen zijnde, elk de helft der uitgeloofde premie kunnen ontvangen.

— Te Haastrecht is van de aldaar in 1748 opgerigte knechtsbus dezer dagen de *honderdste jaarlijksche rekening* door hoofdlieden, ten overstaan van het gemeentebestuur afgelegd. Deze dag is feestelijk gevierd. *Ned.*

— Allengskens wordt meer en meer de aandacht gevestigd op de watergeneeskunde, door den Heer *V. Priesnitz*, sedert eenige jaren met gelukkig gevolg, op den Gräfenberg, in Silezie, uitgeoefend wordende, en na hem ook op 126 andere plaatsen in het buitenland ingevoerd. Een onbekende menschenvriend heeft door de uitgave en kostelooze verspreiding van vier lijvige boekdeelen, in de Hollandsche taal, getracht de waarde der geneeswijze door water te doen uitkomen; en vele onzer landgenooten hebben, door het ondergaan der kuur, de ondervinding daarvan bekomen en mede huiswaarts gebragt. Onder deze is er een, die uit dankbaarheid voor het weldadige der genezing, zijn vaderland met eene dergelijke inrigting wil begiftigen. Hij heeft daartoe belangrijke aankoopen gedaan in de gemeente Rheden (provincie Gelderland), alwaar, gebruik makende van het daar aanwezige vloeijende water, en van de buitenslands verkregene kennis, hij voornemens is, voor de verschillende standen der maatschappij, de gelegenheid te openen, om de waterkuur te ondergaan.

— Volgens eene mededeeling van de commissie tot droogmaking van het Haarlemmer-meer, is de waterspiegel van dat meer, die den 1 November j.l. middelbaar op 1.85 el onder Amst. peil stond, tot den 30 dier maand gedaald tot 1.97 el beneden dat peil, en derhalve in dit anders zoo ongunstige jaargetijde 12 duimen lager geworden. *H. C.*

— De Stedelijke regering van Leeuwarden heeft ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat er, ten einde ten allen tijde hulpmiddelen zouden aanwezig zijn, om menschen, die in de nabijheid van de stad in het ijs zijn gevallen, zoo mogelijk te redden, op bepaalde afstanden rondom de stad, in de bij die publicatie opgenoemde huizen, eenige touwen, ladders, haken, lange dunne planken, houten ballen met lange lijnen, en dergelijke voorwerpen, tot het voorschreven einde geplaatst en verkrijgbaar zijn.

— Aan het driemaandelijksch berigt omtrent de Maatschappij van Weldadigheid ontleenen wij het volgende: De bevolking is in de vorige drie maanden, wederom met 275 personen afgenomen, niet door meerder ontslag dan aan-

komst, want het getal der nieuw aangekomenen heeft dat der ontslagenen nog met 68 zielen overtroffen, maar door het groot getal sterfgevallen, hetwelk meer dan het dubbel van het gewone heeft bedragen. — Aan de Ommerschans bleef men vrij van de cholera, maar den 1 Julij brak die aan het 1e gesticht, dat van kinderen, te Veenhuizen, uit. Drie eigen geneesheeren, waaronder twee doctoren, zijn nacht en dag met den grootsten ijver werkzaam geweest, om, met behulp van de directie, alle hulp te verleenen. De ziekte is met half Augustus geweken. Van de 209 aangetasten, die meest alle zwak en ziekelijk waren, zijn er slechts 54 bezweken. Van de 45 oppassers, meest vrouwelijke, slechts eene enkele. — Den 26 ontstond de ziekte plotseling aan het 3e gesticht te Veenhuizen van bedelaars, alwaar er tot den 4 Oct. 318 zijn aangetast, waarvan er 171 zijn bezweken. Op den ergsten dag, den 6 Sept., waarop reeds 63 lijders onder behandeling waren, kwamen er nog 36 bij en stierven er 25. Hoogst loffelijk heeft de directie met de geestelijken en de geneesheeren, gewedijverd in het aanbrengen van troost en hulp. — Ook aan het 3e gesticht heeft de ziekte de zwakste gestellen, de meest verwaarloosde ligchamen getroffen. Onder de buitenom wonende arbeiders- en veteranen-huisgezinnen zijn er weinigen aangetast en nog minder van verloren. Evenzoo zijn de oppassers, waartoe men de gezondste, beste menschen verkozen had, op zeer weinigen na, alle gezond gebleven, terwijl er slechts een kindje van een der ambtenaren is gestorven. — De sterkte der bevolking was den 7 Julij l.l. 11,541 en den 1 Oct. l.l. 11,266.

— Heeft de waterstaat der Provincie Groningen bij Ter Apel een dijk laten leggen, ter wering van het uit Hanover komende water, en tot bewaring van dien dijk in den vorigen herfst een detachement soldaten verordend, thans, nu de regenbuijen komen opdagen, vindt men het aldaar hoogst noodig, dat genoemde soldaten weder terugkeeren, wil men den dijk behouden en hem niet door de naburige Hannoveranen laten doorsteken. *(Prov. Gron. Ct.)*

— De gewone jaarmarkt van vette varkens te Meppen, koningrijk Hannover, was ditmaal zeer levendig. Eene groote hoeveelheid van genoemde varkens, waarvan sommigen bij de 800 p. (Hannoversch gewigt) wogen, was er voorhanden, en schoon de kooplust door de talrijke koopers van Onstwedde, Vlagtwedde, Ter Apel, Stads-kanaal, Bourtange en meer andere plaatsen zeer graag scheen te zijn, werd het spek door elkander toch verkocht tegen den lagen prijs van *f* 11 à *f* 12 de 100 p. *(Prov. Gr. Ct.)*

— Den 1 dezer is door het Hof te Groningen uitgesproken het arrest in de bekende criminele procedure tegen *Roelof Harms*, tapper enz., diens vrouw *Henderica Brinks*, geboren te Emmen, deszelfs dochter *Martha Harms*, *Maria Theresia Baretta*, publiek meisje, en *Gepke Melles Pol*, dienstmeid, allen te Groningen in het Geestelijke Maagdenstraatje woonachtig. Het Hof heeft de vier eersten veroordeeld tot tepronkstelling gedurende ¼ uur, en voorts tot rasp- of tuchthuisstraf, de beide eersten voor *acht*, de derde voor *vijf* en de vierde voor *zes* jaren, terwijl de vijfde is vrijgesproken, op grond, dat het niet is gebleken, dat zij eenig strafbaar deel aan de onderwerpelijke misdaad genomen heeft. Het Hof heeft, bij dat arrest, voor wettig en overtuigend bewezen aangenomen, dat in den namiddag van den 14 Augustus dezes jaars de vier eerstgenoemde beschuldigden, met onderlinge hulp en bijstand, zekeren *Roelof Roelofs Vos* (den zoon), koopman en spekslager, wonende te Veendam, die daar ten huize door voornoemde *Maria Theresia Barella* was binnengelokt, eerst op eene arglistige wijze een' rijksdaalder, dien hij, om, na aftrek zijner verteering, tegen kleinere geldspecie te worden omgewisseld, op de tafel had nedergelegd, hebben ontvreemd, vervolgens geweldadig op hem zijn aangevallen en hem dermate in het aangezigt hebben geslagen, dat hem het bloed den neus en mond uitliep, en eindelijk, onder de daarbij ontstane worsteling, hem van zijn zilveren zakhorologie hebben beroofd; — doch als niet genoegzaam regtens en overtuigend bewezen aangemerkt, dat die geweldoefening, in den zin der wet, sporen van kwetsing zoude hebben nagelaten.

— Naar men verneemt, zal te Groningen door heeren studenten bij de plegtige inwijding van het nieuwe Akademie-gebouw, eene maskerade worden gehouden, voorstellende den *intogt van Prins Maurits en Willem Lodewijk van Nassau, op den 24 Julij* 1594, *binnen Groningen.* Reeds is eene commissie tot regeling derzelve werkzaam. *(Gron. C.)*

Buitenland.

5 *Dec.* — Het nieuw Voorloopig Rijksbewind van Duitschland komt nog steeds niet in werking, hoewel de daartoe betrekkelijke overeenkomst door bijna alle Regeringen reeds formeel bekrachtigd is. Men schrijft deze vertraging daaraan toe, dat er ernstige oneenigheden tusschen Pruissen en Oostenrijk zijn opgerezen.

— Groot opzien maakt te Rome het arresteren van 4 Romeinsche dames, die een lijkdienst voor de zielen der in den laatsten strijd gesneuvelde Romeinen hebben bijgewoond, en bloemenkransen op het in de kerk opgerigte catafalk hebben gelegd, terwijl eene stem onder de menigte zich liet hooren en uitriep: *Vrede aan de zielen der martelaars voor het Vaderland!* Eene dezer dames *Sara Narducci* heeft haren zoon, die officier was, in het gevecht van 30 April verloren. De andere drie zijn de gezusters *Castellani*, behoorende tot eene zeer liberaal gezinde familie. Na 3 dagen en 4 nachten in de gevangenis doorgebragt te hebben, is haar vergund naar hare woningen terug te keeren; doch aldaar hebben zij, onder opzigt van sbirren (politie-agenten) streng huis-arrest. Bij die gelegenheid zijn ook eenige Romeinen gearresteerd.

— De *Times* bevestigt het berigt, dat de Fransche regering het tusschen Frankrijk en Engeland gesloten verdrag tot gemeenschappelijke uitroeijing van den slavenhandel op de kusten van Afrika opgezegd heeft. Genoemd blad geeft de hoop te kennen, dat de Britsche regering dat voorbeeld volgen en zich ontslaan zal van den zwaren last, dien het onderhoud van een talrijk eskader in de streken, waar de slavenhandel gedreven wordt, aan haar oplegt.

— Van 30 schepen, die op één dag van het vaste land te Londen zijn aangekomen, waren 10 geheel met aardappelen geladen; de aanvoeren dezer aardvrucht hebben in de afgeloopen week 5000 ton beloopen.

— De *Osservatore Romano*, het orgaan van de geestelijke partij te Rome, oppert het plan tot het organiseren eener katholijke armee, zamengesteld uit katholijke vrijwilligers uit alle landen en bestemd, om de geregelde troepen van den kerkelijken staat te vervangen en te waken voor de veiligheid des Pausen.

— Volgens een dagblad van Madrid, hebben aldaar twee dames uit minnenijd geduelleerd, en wel met de pistool. Verscheidene schoten werden zonder gevolg gewisseld, tot dat eene dezer Amazonen een kogel door haar gewaad kreeg, die langs de linker dij afschampte en eene wond maakte. Vermits er dus bloed gevloeid was, werd het gevecht gestaakt. De jonge heer, die de aanleiding tot dezen twist was, heeft later het geschil weten bij te leggen.

— Een agent van *Faustinus I*, den Keizer van Haiti, houdt zich bezig met het aanwerven van een muziekkorps voor het keizerlijk Huis.

— De staat van zaken te Rome doet zich zeer ongunstig voor. Het schijnt dat de Paus, zich niet durvende verlaten op het revolutionaire en wankele Frankrijk, niet naar Rome wil terugkeeren, zoolang de Fransche troepen er zijn, en dat van den anderen kant het vertrek dier troepen het begin zou zijn van nieuwe oproerige bewegingen onder de bevolking, die door het gedrag der Regerings-commissie meer nog dan vroeger ingenomen is tegen het priesterbestuur.

— Een der te Rome uitkomende dagbladen vestigt de opmerkzaamheid op de pogingen van het Londensche Bijbelgenootschap tot verspreiding van bijbels en protestantsche begrippen in Piemont; hetzelve verzekert, dat deze pogingen door de liberale partij daar te lande, en zelfs door enkele priesters bevorderd worden, ten einde het wereldlijk gezag van den Paus te ondermijnen.

— De onderhandelingen door het Stadhouderschap van Sleeswijk Holstein regtstreeks met den Koning van Denemarken geopend, schijnen tot een spoedigen vrede te zullen leiden. Het voorstel van het Stadhouderschap om Deensche en Sleeswijk-Holsteinsche vertrouwde mannen van weerszijden tot scheidsregers te stellen, is door den Koning aangenomen: dezelve zullen te Kopenhagen zamenkomen.

Assen, 6 December.

Te Rolde is het volgende ongeval gebeurd. De logementhouder *Rebbers* aldaar reed mest naar zijn land en had voor den wagen een oud en een jong paard van omstreeks twee jaren; met den ledigen wagen huiswaarts keerende, gleed eene der planken van den wagen, door het rijden over den ongelijken en harden grond, het jonge paard tegen de achterpooten, hetwelk daardoor aan het hollen ging en zijn jeugdige drift ook aan zijn meerbejaarden makker mededeelde. *Rebbers* raakte, hoe weet hij zelf niet, van den wagen, werd een eindwegs door het hollend gespan medegesleept, doordien hij het leidsel in de hand hield, en is vrij erg bezeerd aan het hoofd, de zijde, de borst, enz., hoewel hij nog zonder hulp te huis is gekomen.

— Ten gevolge van den laatsten wind, is de sneeuw op den straatweg tusschen hier en Groningen zoo hoog opgewaaid, dat dingsdagnacht de post alhier in plaats van te een uur eerst na veel moeite te drie uur is aangekomen, en de diligence, dingsdagmorgen om half negen uit Groningen vertrokken, niettegenstaande meerdere paarden daarvoor zijn gespannen geworden, eerst 's middags om een uur in plaats van om elf uur alhier is gearriveerd, terwijl de Hollandsche diligence, dien dag van hier naar Groningen vertrokken, tusschen Vries en de Punt een geruimen tijd in de sneeuw vastgezeten heeft. Gisteren is hier de

Holl. diligence, welke den vorigen dag om 4 uur had moeten aankomen, eerst om half een gepasseerd. Ook de aankomst der post is zeer vertraagd.

— De dag van heden is een algemeene vreugdedag voor de kinderen der genen, dien de goede God middelen genoeg heeft gegeven, om in den nacht van 5 op 6 December St. *Nicolaas*, hetzij met veel, hetzij met weinig, te laten rijden. Gelukkig de huisgezinnen dergenen, waarin de kinderen h den morgen met lekkernijen, speelgoed, prenten of boekjes verrast werden. Maar lezer, gij hebt zekerlijk even als wij wel eens nagedacht over de vraag, welke de beste St. Nicolaas-geschenken zijn, en zult dan waarschijnlijk ook met ons tot het resultaat zijn gekomen, dat die geschenken de beste zijn, die, behalve dat zij de zinnen der kinderen streelen, ook nuttig zijn voor hun verstand en hart, voor die kinderen nml., bij wie men reeds op verstand en hart kan werken. Als een geschenk, dat aan dit oogmerk voldoet, meenen wij degenen, bij wie St. Nicolaas nog moet narijden, of anders voor een volgend jaar, opmerkzaam te moeten maken op de hieronder aangekondigde St. Nicolaas-vertellingen van den heer *van Schaick*. Bij een sierlijk uiterlijk, fraaije platen en groote letter, zult gij daarin een zestal verhalen vinden, die niet anders dan zeer voordeelig op de zedelijke ontwikkeling uwer kinderen zullen werken. Het nuttige is hier met het aangename vereenigd.

— Bij vonnis van de Arr. Regtbank alhier van gisteren zijn *Jan Nessing* en *Geert Nessing*, beide landbouwers te Noord-Sleen, gemeente Sleen, veroordeeld ieder tot eene gevangenisstraf van acht dagen, *f* 10 boete en in de kosten, wegens het heimelijk en arglistig wegnemen uit het plantsoen van het zoogenaamde Noord-Sleener-zand van een vracht of voer zoogenaamde palmen van jenever-bessenboomen, zijnde hout en struikgewas, ter verhindering van de uitbreiding der zandverstuiving bijzonder nuttig en noodzakelijk. De beklaagden waren mede-markgenooten. De veroordeeling is niet gegrond op het Provinciaal Reglement op de zandverstuivingen, maar op de bepalingen van het Strafwetboek wegens diefstal. Men verneemt, dat de veroordeelden van dit vonnis appel hebben aangeteekend.

— *Aan de Amsterd. Cour. wordt uit Zwolle het volgende geschreven:* Men twijfelt zeer of het uitzigt, door onzen tegenwoordigen Minister van Binnenl. Zaken aan den heer *van Holthe tot Echten*, aangaande de concessie der kanalisatie gegeven, waar kan zijn, daar toch de onderlinge kwestiën in Drenthe over dat gewigtig onderwerp wel eerst moeten zijn opgeruimd, voor dat in aller belang concessie kan worden verleend. — *Dit berigt overnemende, voegen wij daarbij, dat men hier in Drenthe van geene onderlinge kwestien weet, welke het verleenen der concessie in den weg zouden kunnen staan.*

— De Koningin-weduwe van Engeland is overleden. Het Vorstelijk huis is hierdoor in diepen rouw gedompeld; de overledene was om haar edelaardig gemoed algemeen bemind.

— Den 23 Nov. jl. kwam een schip ter reede van Honfleur, dat een walvisch voortsleepte, dien het op een aanzienlijken afstand van de kust gevangen had. Toen het schip in de haven kwam, was het dier nog levend, maar stierf spoedig daarna, waarbij het eene aanzienlijke hoeveelheid water uitwierp, die als eene wolkbreuk op de talrijk toegestroomde nieuwsgierigen nederviel, en met een slag van den staart eene boot verbrijzelde, waarin zich 5 mannen bevonden, die er gelukkig met den schrik zijn afgekomen. De walvisch is 27 el lang en zoo dik als een schip van 300 ton; men heeft hem in het dok gebragt. De vischvrouwen zien in de vangst van dezen visch een voorteeken van oorlog, anderen zien er met meer schijn van waarheid een voorteeken van pest in, want de ontbinding van het lijk is reeds begonnen en maakt snelle voortgangen.

— De oorlogs brik *Dart* is van Sierra Leona te Portsmouth aangekomen. Volgens de door haar medegebragte berigten, wordt de slavenhandel op de kust van Afrika met meer levendigheid gedreven dan ooit, in weerwil van de waakzaamheid der kruisers. In de eerste dagen van October nam de Engelsche stoomboot *Trefly* bij de monding van den Congo een Amerikaansch schip met 600 slaven. De *Dart* nam een ander vaartuig met 230 negers; de brik *Alerte* heeft in diezelfde streken 214 gevangen negers bevrijd, die bestemd waren, om verkocht te worden.

— Uit Bolivia meldt men, dat daar wederom eene goudstreek ontdekt is, en wel in een gedeelte der Anden, omtrent zeven dagreizen van de stad La Paz. Een Indiaan aldaar, aan eene beek vertoevende, vond een stukje goud en nam het op; vervolgens dat beekje langs gaande verzamelde hij, in weinige uren tijds, ruim 14 pond. Het Gouvernement heeft reeds middelen beraamd, om van deze nieuwe ontdekking partij te trekken, en in weinige weken tijds zijn van La Paz meer dan 4000 menschen naar gemelde goudstreek op reis gegaan.

— Naar men verzekert worden in het Badensche *Oberland* de bewoners ten platten lande weder op nieuw door zendelingen der democratische genootschappen in het geheim aangehitst. De uitwerking hiervan vertoont zich zelfs reeds bij de openbare uitoefening van den Godsdienst. Bij de minste zinspeling in de leerredenen der geestelijken op de liefde en gehoorzaamheid, die het volk aan den vorst verschuldigd is, beginnen vele toehoorders te fluiten, en noodzaken den redenaar den kansel te verlaten. Bij eene andere gelegenheid begon de gemeente het Hecker lied te zingen, in plaats van het opgegeven kerkelijk gezang.

Jagt in Drenthe.

Terwijl thans de velden met sneeuw zijn bedekt, en bij meerdere vrijheid der stroopers, de jagt voor de liefhebbers gesloten is, zal ik, van de mij opgelegde gedwongen rust gebruik makende, van uit het hoekje van den haard nopens den toestand der wildbaan in ons gewest in het tegenwoordig jagtsaizoen aan de Redactie der *Drentsche Ct.* eenige regelen rigten, met verzoek, dezelve in dat blad te willen plaatsen.

Die toestand was over het algemeen gunstig. Met opzigt tot de *korhoenders* was het jagtveld vrij wel bevolkt. Het getal *hazen* was niet bijzonder groot, doch kan evenwel met dat van gewone jaren zeer wel worden gelijk gesteld. Daarentegen was op vele plaatsen een overvloed van *patrijzen*, terwijl slechts in enkele streken, waar de voortteeling minder voordeelig schijnt te zijn geslaagd, het getal derzelve schaarsch was. Ook op dit oogenblik zelfs is de hoeveelheid dezer wildsoort nog aanzienlijk, daar op vele plaatsen zich nog meerdere vlugten patrijzen vertoonen, hier koppels genaamd, nog even talrijk als op het tijdstip van de opening der jagt, waaraan dus geen jager in staat is geweest een enkele af te pikken. De reden daarvan is in de buitengewoone wildheid of rilheid der patrijzen te zoeken, waardoor zij voor den jager veelal niet te naderen zijnde, zich buiten bereik van het schot hielden. Algemeen was dan ook de klagte over deze ongewone wildheid; doch niet alleen in dit jaar, maar ook reeds in de laatstvorige jaren werd deze klagte gehoord. Als naaste oorzaak van die wildheid is, naar ons inzien, aan te merken het vroege versterf van het loof der aardappelen, ten gevolge van de onder dat gewas in dit en in vorige jaren geheerscht hebbende ziekte. Bekend toch is het, dat het patrijs bij voorkeur zijn schuilplaats in dit loof zoekt, en dan gemakkelijk zich door den jager laat verschalken. In de laatste jaren mistte de jager dit voordeel en wel reeds dadelijk bij de opening der jagt, en van daar, dat er, vooral in de eerste jagtdagen, veel minder veldhoenders dan gewoonlijk geschoten worden. De vlugten of koppels blijven in hun geheel; de oude hoenders, die door hun vroeger opgaan anders het eerst aan de beurt zijn, worden niet weggeschoten, en de jongen, voor elk nakend gevaar door hen gewaarschuwd, onttrekken zich met hen tijdig daaraan door overhaasten vlugt. Ziehier naar mijn inzien de juiste beschouwing over de oorzaak der wildheid van de patrijzen in dit en eenige vorige jaren.

Ik heb gemeend, de aandacht hierop bijzonder te moeten vestigen, omdat ik daaromtrent bescheidenlijk in bedenking wilde geven, of daarin geen afdoende beweegreden zou gelegen zijn, om, zoolang de ziekte onder de aardappelen mogt voortduren, en de staat der veldgewassen dit veroorlooft, de jagt vroegtijdiger dan anders te openen: zoo niet, dan vallen de patrijzen, die voor de jagtliefhebbers zijn bestemd, aan de stroopers te beurt, en vinden een oneerlijken dood.

De vlugt der *houtsnippen* was in dit jagtsaizoen weder hoogst gering, en er is dus weinig van deze wildsoort geschoten.

Veel lijdt het wild zoowel van het *schadelijk gedierte*, vooral van de vossen (*), als van de *strooperij*, die sterk gedreven wordt, in het bijzonder door het in sommige streken in zwang zijnde alles vernielende strikken der patrijzen. Het ware te wenschen, dat vooral op dit misdrijf een meer waakzaam toezigt gehouden werd.

Aangaande de *prijzen* van het wild: deze waren en zijn ook nu nog, in verhouding tot vroeger, laag, waarschijnlijk door de algemeene goedkoopheid der levensmiddelen en de mindere verzending naar buiten de Provincie.

(Ingezonden.)

(*) *Ten blijke van de gegrondheid dezer bewering kan dienen, dat in deze week door eenige jagtliefhebbers te Assen in de omstreken van die stad vijf vossen op één dag zijn geschoten.*

Wat [illegible] gedaan? (*)

Van reizen en trekken [illegible]en, die tijd is voorbij. Hier en daar heen wandelen [illegible] schoone schepping eens gadeteslaan 'k verzeker u, daar is [illegible] weer toe.

Wat nu gedaan?... de winteravonden zijn [illegible] lang en

den heelen avond door in 't vuur te zitten kijken of kaart te spelen, in trouwe! daar is 't leven te kort en de tijd te kostelijk toe. Eene uitspanning gun ik u graag, en dat ge soms eens een partijtje maakt, laat ik gelden. 'k Zou 't ook kunnen doen, als ik tijd en geen kinderen had. Want als ik een uur voor mij zelven over heb, ga 'k met mijn kleine apostelen zitten praten en spelen, zingen en dansen.

Wat ge doen moest?... rigt een leesgezelschap op — of hebt gij er een?... zoo veel te beter. Koop goede lectuur, lectuur voor hoofd en hart. Niet om den tijd kort en klein te krijgen of u zoo wat te vermaken, — maar lectuur, die vermaakt en veredelt, schaft u aan.

JERROLD's *Lotgevallen van een Struisveer* — en zijn *Arm en rijk*. Beide bij F. BOHN.

'k Verzeker u, ge zult u den tijd en 't geld niet beklagen. Ge zult er een schat van menschen- en zaken-kennis door opzamelen. Gij zult er deugd- en ondeugd, niet à la Sue en dergelijke uit leeren kennen, maar zoo als ze zich en profond négligé voordoen.

Voorts: *De bewoonster van Wildfell Hall* van ACTON BELL en *Eer en aanzien of maatschappelijke onderscheiding* van Mr. ELLIS, beiden bij VAN DRUTEN en BLEEKER.

Zoo wel om de schildering als om de zedelijke strekking verdienen zij de meeste onderscheiding en de ruimste aanbeveling.

Of houdt ge van *Zschokke?* Verzuim dan niet het drietal verhalen te lezen bij *Roelants* uitgekomen onder den titel van *Wezen en Schijn*. Interessant, zeer interessant zijn die verhalen. Er ligt een schat van menschen- en wereld-kennis in, zoo als ge van *Zschokke* slechts kunt verwachten. Zijn *Hermingarda*, waar 't boek mee geopend wordt, leert u zien, hoe iemand kan afdwalen van den regten weg, en door bedriegers kan worden beetgenomen. Maar dit vooraf — ge moet er zelf bij nadenken, of ge zoudt u ligtelijk bij de lezing bedrogen of er heel wat anders in zien, dan *Zschokke* bedoeld heeft.

'k Heb een en ander bij wijze van uitspanning en ter verpozing van eigen studie gelezen. En dat kan ik u zeggen met groot genoegen.

Waarom ik die opgave in dit dagblad plaats?... Omdat het meteen 't antwoord is op de vrage, mij voor een dag of wat gedaan: „Weet ge ook wat we van dezen winter lezen zullen?" — 'T kon meer 't geval zijn! Lieve lezer! 'k wensch u een genoegelijken winter! een helder hoofd en een goed hart!

Lees daartoe goede boeken en volgt elke goede raadgeving, dan komt een en ander prefect in orde.

V. SCHAICK.

(*) Wat nu gedaan? *is zeker eene vraag, die dikwijls ook in Drenthe zal gedaan worden, zoo wel ten aanzien van het kiezen van uitspanningen als van de onderscheidene bedrijven en aangelegenheden van den dag. Zoo iemand op zoodanige vraag meent te kunnen antwoorden, en dit antwoord aan het publiek wil mededeelen, zullen wij hetzelve gaarne onder bovenstaanden titel plaatsen. Om de beperktheid onzer ruimte zijn wij echter verpligt, ook hier op kortheid en bondigheid aan te dringen, voor zoo verre nml. het medetedeelen antwoord daardoor niet zou lijden.*

RED.

Mijne geliefde Echtgenoote *Anna Wubbina Post* beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene dochter. C. H. RADIJS.

Hoogeveen, 3 *Dec.* 1849. *Apotheker.*

Eenige kennisgeving.

Heden avond omstreeks zeven ure overleed tot onze bittere droefheid in den jeugdigen leeftijd van twee jaren en drie maanden ons jongste Zoontje *Casper*.

Assen, 27 *Nov.* 1849. L. OLDENHUIS GRATAMA,

L. M. OLDENHUIS GRATAMA geb. SCHUKKING.

Eenige kennisgeving.

PUBLICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN van FRIESLAND, brengen door deze ter kennisse van allen, die daarbij belang hebben, dat door hen bij Resolutie van heden no. 29, is besloten tot de uitvoering van het Reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke Longziekte onder het rundvee in de Provincie Friesland, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 10 Julij 1849, en tevens, dat die uitvoering voor het geheel zal aanvangen op Maandag den 17 December 1849.

En opdat deze publicatie kome ter kennisse van ieder, die daarbij belang mogt hebben, zal dezelve worden geplaatst in de *Leeuwarder*, de *Provinciale Groninger*, de *Zwolsche* en *Drentsche Couranten*, en in het *Algemeen Handelsblad;* terwijl voorts afkondiging en aanplakking daarvan zal geschieden ter plaatse, waar men zulks gewoon is te doen binnen deze Provincie. *De Gedeputeerde Staten voorn.*,

Leeuwarden, VAN PANHUYS.

27 *Nov.* 1849. *Ter Ordonnantie van Dezelven*,

A. VAN DER LAAN.

Op woensdag den 12 December 1849, des voormiddags om 10 uren te beginnen, zullen publiek worden verkocht:

Onderscheiden perceelen op stam staand **SCHELHOUT** te Vries. A. HOMAN.

Vries, 6 *December* 1849.

Op vrijdag den 14 December 1849, des voormiddags te 11 uren, verkoop bij palmslag van de **350 bunder VELDGROND**, op de Hoogersmilde, behoorende aan de inhebbers van het Hoogersmilder Dieverveld, ten huize van de weduwe *L. Fledderus* te Hoogersmilde ten overstaan van den Notaris

Mr. H. H. A. SLUIS.

De ondergeteekende berigt, dat de **onderlinge BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ: ARCHIMEDES**, bestuurd door den heer *J. C. Perk* te Delft als Directeur, thans finaal is gevestigd. — Deze Maatschappij verwaarborgt tegen brandschade: **Woonhuizen, Pakhuizen, Magazijnen, Fabrieken, Trafieken, Molens en andere gebouwen, Inboedels, Waren, Koopmans-goederen, Gereedschappen, Veldoogst, Levende Have enz.** — Bij de deelneming wordt een geringe inleg volgens tarief betaald, welke bij het verlaten der Maatschappij wordt teruggegeven. Voor de deelnemers, die zich voor 1 Jan. e.k. verbinden, worden de inleggelden met $\frac{1}{3}$ verminderd. — De brandschade wordt, in verhouding van ieders inleg, omgeslagen over alle deelhebbers. — De Administratie-kosten zijn *f* 0.50 's jaars van elke verwaarborgde *f* 1000. — Men kan inschrijven en inlichtingen bekomen bij den Agent

Assen, 6 *Dec.* 1849. J. A. WILLINGE GRATAMA.

ST. NICOLAAS-VERTELLINGEN,

met platen, **voor de jeugd**, door *C. van Schaick*, uitgegeven door *H. A. M. Roelants* te Schiedam en te bekomen bij alle soliede boekhandelaren in het Rijk.

LOTERIJ, 5e kl., 9. — 10. lijst: n. 12990 *f* 2500; n. 2772 *f* 1000; n. 14528, 17542, 9804, 19419 *f* 400; n. 836, 15630, 3462, 7721, 8932, 15918, 844, 5659, 14267 *f* 200.

Coevorden, 3 *Dec.* Rogge *f* 3.50. Boekweit *f* 3.50. Boter ned. pond *f* 0.40. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.37.

Hoogeveen, 4 *Dec.* Rogge *f* 4.02½. Boekweit *f* 3.50. Haver *f* „ . „. Boter n. pond *f* 0.46. Honig n. pond *f* „ . „.

Ter markt aangeb. 143 mudd. rogge; 42 m. boekweit. 0 m. haver; 242 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.35.

Assen, 6 *Dec.* Rogge *f* 3.50 a *f* 3.35. Boekweit *f* 4.00 a *f* 3.25. Aardapp. *f* 1.00 a *f* 0.80. Boter n. p. *f* 0.50 a *f* 0.45. Hooi 1000 n. p. *f* „ . „. Stroo 100 n. p. *f* 2.60.

Aantal: 470 mud Rogge; 47 mud Boekweit; 35 mud Aardapp; 309 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 2000 n. pond Stroo; 87 Wagens.

Groningen, 4 *Dec.* Tarwe *f* 6.75 a *f* 5.00. Rogge *f* 3.70; nieuwe *f* 3.60 a *f* 3.00. Boekweit zand *f* 3.45 a *f* 3.90, veen *f* 3.55 a *f* „ . „. Garst *f* 2.80 a *f* 3.00, nieuwe zomer *f* 2.65 a *f* 2.75, knobbe *f* 3.00 a *f* 3.25. Dikke haver *f* 2.10 a *f* 2.80. Voerhaver *f* 1.90 a *f* 2.10. Paardeboonen *f* 3.25 a *f* 4.00. Koolzaad *f* 10.50 a *f* 12.00. Dederzaad *f* 8.00 a *f* 9.00. Geel Mosterdzaad *f* 5.00 a *f* 7.60. Zomerzaad *f* 8.00 a *f* 9.00. Gort grove *f* 5.25 a *f* 5.50, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f* 43.00. Boter ¼ vat *f* „ . „.

Tarwe als voren. Rogge met weinig handel. Garst, haver en boekweit met trage koopers. Boonen lusteloos.

Steenwijk, 3 *Dec.* Rogge *f* 3.65 a *f* 4.10. Boekweit *f* „ . „ a *f* „ . „. Garst *f* „ . „ a *f* „ . „. Boter ⅛ vat *f* 15.00.

Oldemarkt, 1 *Dec.* Boter ⅛ vat *f* 17.00 à *f* 17.50.

Amsterdam, 5 *Dec.* Werk. Sch. 2½ pct 54$\frac{1}{16}$ a ⅛; dito 3 pct 63¼ a $\frac{5}{16}$; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct 82¾ a ⅞; O. I. leening 4 pct 82; Am. Synd. 3½ pct. „ a „; Handelm. 4½ pct „ a „; Haarlemmerm. 5 pct „ a „; Aand. Rijnspw. 4½ pct 84 a ½; Aand. Holl. Spoorw. Maats. „ a „.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.